

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 46/1995-3

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE!

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Katice Jelić, kao predsjednice vijeća, te mr. Branka Zmajevića, Senke Klarić-Baranović, Ane Garačić i Neve Šibl, kao članova vijeća i više savjetnice Zlate Lipnjak-Bosanac, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv opt. B.T. i dr. zbog krivičnog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženika podnesenim protiv presude Županijskog suda u Bjelovaru od 14. listopada 1994. godine br. K-25/93, u sjednici održanoj 31. kolovoza 1995. godine, saslušavši zamjenika državnog odvjetnika Republike Hrvatske I.M.,

p r e s u d i o j e:

I. Uvažava se žalba državnog odvjetnika, preinačuje se presuda suda prvog stupnja u odluci o kazni te se opt. B.T. zvan B. i B.T. za djelo zbog kojeg su tom presudom oglašeni krivima po čl. 120. st. 1. OKZRH osuđuju na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina, svaki.

II. Odbijaju se kao neosnovane žalbe opt. B.T. zvan B. i B.T., te se u pobijanom a nepreinačenom dijelu potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

O b r a z l o ž e n j e

Županijski sud u Bjelovaru kao sud prvog stupnja presudom donijetom u odsutnosti opt. B.T. zv. B. i B.T., oglasio je krivim ove optuženike zbog krivičnog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, pa im je za to djelo izrekao kazne zatvora u trajanju od petnaest godina svakom.

Protiv te presude žalbe su podnijeli državni odvjetnik i optuženici.

Optuženici se žale (u odvojenim žalbama) zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i predlažu, da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

Državni odvjetnik se žali zbog odluke o kazni i predlaže da se pobijana presuda preinači u odluci o kazni i optuženicima izreknu strože kazne zatvora.

Na temelju čl. 360. st. 2. ZKP državni odvjetnik Republike Hrvatske je predložio, da se žalbe optuženika odbiju kao neosnovane a nasuprot tomu, da se uvaži žalba državnog odvjetnika i prvostupanjska presuda preinači u odluci o kazni sukladno tom žalbenom prijedlogu.

Žalbe optuženika nisu osnovane, dok je žalba državnog odvjetnika osnovana.

Na žalbe optuženika (osim zbog odluke o kazni)

Nisu u pravu žalitelji kada pobijaju prvostupanjsku presudu zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, budući da je sud prvog stupnja u odnosu na svakog optuženika i potpuno i pravilno, dakle pouzdano utvrdio činjenično stanje, pa je tako utvrdio da su obojica optuženika dana 31. X. 1991. godine u V.P. kao pripadnici paravojne srpsko-terorističke organizacije samozvanog B.o. . a opt. B.T. još i u svojstvu šefa zatvora organiziranog u V.P., protivno Konvenciji o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata usmrtili civile Ž.S., B.J., P.K., F.Š. i M.P., pucajući po njima iz automatskog oružja, a pored toga utvrdio je, da je opt. B.T. sudjelovao i u nasilnom odvođenju više civilnih osoba u zatvor u V.P. u kojem su te civilne osobe zlostavljane a kasnije razmijenjene ili ubijene.

Do takovog utvrđenja sud prvog stupnja je došao na temelju okolnosnih iskaza brojnih saslušanih svjedoka, liječničkih potvrda Doma zdravlja G.P. (list 33 spisa), te fotodokumentacije očevida sačinjene dana 3. studenog 1991. godine nakon pronalaska tijela ubijenih taoca u podrumu u V.P., a kada je riječ upravo o tom zajedničkomčinu optuženika onda posebice, na temelju iskaza svjedoka V.Š. koji je iznimno određeno i jasno opisao sve okolnosti pod kojima su petorica civilnih taoca usmrćeni, uz kategoričnu tvrdnju da su to, uz jednog njemu do tada nepoznatog pripadnika navedene terorističke formacije, učinili upravo oni optuženici, koji su ih u podrumu postrojili i po njima istovremeno pucali iz automatskih pušaka, a opt. B.T. nakon toga još bacio i bombu, a opisao je i kako je on preživio (zaklonio se iza jednog zidića i tako ostao neprimijećen).

O uvjerljivosti iskaza ovog svjedoka, koji samo pukim slučajem nije doživio istu tragičnu sudbinu kao i petorica ostalih civila sa kojima je u podrumu škole bio zatočen, po mišljenju ovog suda, doista nema potrebe raspravljati.

Stoga, iako žalitelji ne osporavaju da se ovaj inkriminirani događaj stvarno i dogodio, kao što to ne osporavaju ni u odnosu na ostale koji su predmet ovog postupka, pokušaj opt. B.T. da u iskazu navedenog svjedoka iznađe neke navodne nejasnoće u pravcu, kako je uopće svjedok uspio vidjeti i prepoznati optuženike kada je u podrumu bio mrak, kako je on preživio ako su ih teroristi u podrumu postrojili, ili kako to da je način postupanja opt. B.T. sudu prikazao na drugi način nego što je to prikazao svjedoku V.R., ukazuju se potpuno promašeni, budući da se u iskazu svjedoka nalaze odgovori na sva ta pitanja, jer je svjedok jasno iskazao, da su bez obzira na mrak, i po danu i po noći, dobro prepoznali optuženike, a kritičnog događaja optuženici su imali i baterije.

To, kako je svjedok V.R. iskazivao sudu o onomu o čemu je njemu ranije govorio svjedok Š. a o čemu je inače svjedok V.Š. neposredno sudu iskazivao, irelevantno je, i to se ne može suprotstaviti uvjerljivosti iskaza svjedoka V.Š.. Bitno je, kako je ovaj svjedok, kao neposredni sudionik događaja, događaj sudu ispričao, a ne kako ga je ispričao odnosno prenio sudu, u ovom slučaju posredni svjedok V.R. i kako ga je on shvatio.

Isto tako, nepotrebno se opt. B.T. obara na razloge pobijane presude glede nasilnog

odvođenja civila i njihovog zlostavljanja te nečovječnog postupanja prema njima, jer taj optuženik, iako je bio optužnicom terećen i za takovo postupanje, za isto nije oglašen krivim, već samo opt. B.T. na to posebice ukazuje, da je sud pažljivo cijenio iskaze svjedoka i svakog od optuženika oglasio krivim samo za radnje koje su bile pouzdano dokazane i utvrđene.

Prema tomu, ne stoje ni tvrdnje opt. B.T., da njegov identitet kao počinitelja djela, nije uopće sa sigurnošću utvrđen, jer da su neki svjedoci spominjali dvije osobe istog imena i prezimena a i nekog B.S., što je točno, međutim, radi se samo o neslaganju onih svjedoka oko toga gdje je optuženik prije radio, jer im on nije bio osobno poznat, za razliku od većine kojima je bio osobno poznat, i kod kojih nije bilo nikakove dvojbe u osobi ovog optuženika kao počinitelja.

Radi toga, suprotno navodima iz žalbi optuženika prvostupanjski sud je činjenično stanje ispravno i potpuno utvrdio i iz tako utvrđenih odlučnih činjenica izveo je pravilan zaključak sadržan u dispozitivnom dijelu pobijane presude, koju je valjano i dostatno u svemu obrazložio, pa žalbe optuženika nisu mogle biti uvažene.

Na žalbe stranaka zbog odluke o kazni

Iako optuženici nisu izričito istakli da prvostupanjsku presudu pobijaju i zbog odluke o kazni, ali je sud obzirom da su podnijete žalbe zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u korist optuženika, u smislu odredbe čl. 369. ZKP uzeo da postoje i takove žalbe, pa našao, da one nisu osnovane, za razliku od žalbe državnog odvjetnika koja je osnovana.

U pravu je naime državni odvjetnik kada smatra da je optuženicima izrečena kazna blaga i neprimjerena težini počinjenog krivičnog djela.

Posebice je u pravu državni odvjetnik kada ukazuje na visok stupanj krivične odgovornosti svakog od optuženika, kada se ima u vidu da su djelo počinili prema svojim suseljanim civilima, da je opt. B.T. bio jedan od glavnih u zatvoru u V.P., i da su stražari i ostale osobe koje su zlostavljale zatvorenike, djelovale po njegovim naredbama, tim više, što iz iskaza svjedoka V.Š. proizlazi da se upravo čekalo ovog optuženika da odluči što će biti s njima.

S druge pak strane opt. B.T. ne samo što je zajedno sa prvooptuženikom usmrtio civilne osobe, on je u više navrata učestvovao u nasilnom odvođenju civilnih osoba u zatvor u V.P., pa sve te okolnosti su takove, da zasigurno zahtijevaju izricanje najstrože kazne.

Stoga je ovaj sud, kao sud drugog stupnja, upravo usvajajući ali pravilno vrednujući otegotne okolnosti koje je na strani optuženika našao sud prvog stupnja, smatrao nužnim optuženicima izreći kazne zatvora u trajanju od dvadeset godina, svakom, jer je jedino ta kazna primjerena svim okolnostima koje su relevantne za odmjeravanje kazne u konkretnom slučaju.

Slijedom svega naprijed izloženog, trebalo je na temelju čl. 374. ZKP u odnosu na žalbu optuženika i čl. 377. st. 1. ZKP u odnosu na žalbu državnog odvjetnika, presuditi kao u izreci ove drugostupanjske presude.

U Zagrebu, 31. kolovoza 1995.

Zapisničar:
Zlata Lipnjak-Bosanac v.r.

Predsjednik vijeća:
Katica Jelić v.r.